

Биринчи май – Жаз башыны эм Урунууну кюнү

Шабат кюн, тотурну арт айы (апрель), 29, 2023 жыл

№ 50 (21251)



ЗАМАН



Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Жыйылыу

Сёлешиуну ёзеге – миллет проектле, аскерчилерибизге болушуу

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков кезиулю «муниципал сагъатны» бардырганды.
Жыйылыуға КъМР-ни Правительствосуну Председатели Мусукланы Алий,
КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы Мухамед Кодзоков,
муниципал администрацияланы оночулары кыатышхандыла.



Ушакны кезиуонде быйыл миллет проектке бла федерал программалага кере ишленирик эмда жангыртылык объектлеге энчи эс бурулганды. Муниципалитетледе ол жаны бла ишле башлангандыла. Тамамланылык жумушланы тизмесине кеп фатрлары арбазларын, жамауат тийрелени тапландыруу, суу бла жалчытууну игилендируу, тозураган юйледен кечнорюу, эпледе маданият мекамла, жолла да ишлеу, искусстволаны сабий школларына, спорт залага ремонт этиу, жаш телю араланы кзурау да киредиле.

Проектледе белгиленген ишле кыалай толтурулганларына кюн сайын да кыаралады. Республиканы оночусу аланы болжалларына бла тынгылыктыларына кыаты контроль этерге буюрганды. Жыйылыуда жашау журтлакоммунал молк бла байламлы соруулага да кыаралганды, эпледе бла шахарлада тазалык не халда болганына эс бурулганды, жаз башы сабан ишлени юслеринден да сёлешингенди. Сёз дагыда аскерге чакырыу комиссияланы ишлерини юсюнден да барганды. Ол да бошдан

туйюлдо: шендю аскерге чакырыу бара турады. Аны болжалы РФ-ни Президентини Указы бла 15 июльга дери созулганды.

Казбек Коков жыйылганлары эслерин энчи аскер операцияга кыатышханага бла аланы юйюрлерине болушлук этер ючюн кюлдан келгени аямазга кереклисине дагыда бир кере бурганды, ол иш баш магъананы тутханлай кыалганын эсгертгенди.

**КъМР-ни Башчысыны бла
Правительствосуну
пресс-службасы.**

Жазыуы-2023

Газет миллетибизни хазнасыды, келигиз аны сакълайыкъ

«Заманга» бир жылы да кыймыл жаздырама, аны сыйлоу да окуйма. Юйге бир тюрлю сылтау бла газет келмей калса, излеген этеме. Анга юйренгенме, сыйлы кыонакчыч сакълайма.

Мени чыгармачылыгыма да анда ишлегенле улуу эс бурадыла, ишимде жангычылыканы басмаладыла, аны ючюн алага жюрек ыразылыгымы билдире. Аланы барысын да таныйма, улуу хурмет да этеме, ишлерин тынгылы

бардырганлары ючюн алларында баш урама.

Ана тилибизде чыккан жангыз бир газетибиз барды да, биз, таулула, аны даражасын бийикде турарга керекбиз, аны ючюн а хар таулу юйюр да анга жаздыргыа борчлуду деп, оюмум алайды. Ол тилибизни, адабиятыбызны, маданиятыбызны да бек улуу хазнасыды да, келигиз аны сакълайыкъ.

САРБАШЛАНЫ Азгор.

Бизни индексибиз – П 5893



Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К.В. Коковну Жаз башыны эм Урунууну байрамы бла АЛГЫШЛАУУ

Къабарты-Малкъарны хурметли жамааты! Сизни Жаз башыны эм Урунууну байрамы бла битеу жюрегимден алгышлайма!

Бу жарык жаз башыча жылуу байрам ишлерин сыйгенлени эмда кыралыбызны айнууна улуу кыйын салганлары барын да бирикдиреди. Биз аламан ишчилерибиз бла ёхтемленебиз, аланы иш люлюклерини эм борчларына кертиликлерини хайырындан республика ишангылы алга барады. Жангы производстволу кыураладыла, социал инфраструктура, маданият эм спорт объектле ишленедиле.

Шахарларыбызны бла эллекрибизни керюмдюлери айбатланадыла эм тапландырадыла, адамларыбызны жашулары игиленеди. Къабарты-Малкъар ёхтемленген ахшылыкка уру-

нууну ветеранларыны фахмулулкларыны эм тириликлерини хайырындан кыуралгандыла да, алага энчи жылыуу алгышланы айтырга излейме.

Бююлюкде бизни аллыбызда андан да улуу эм жууаплы борчла турадыла. Промышленностьда, эл молкде, жашау журтланы кыуралушунда, турист эм социал бёлюмледе магъаналы проектлени бардыргыа тийишлибиз. Кеп жылланы алга республиканы жашау кыаллай боллугун белгилеген битеу ызлада ахшы керюмдюлеге жетерге итинебиз. Бирликде, бирге ишлей билиуде биз ёз Къабарты-Малкъарны эм Ата журтубузну игилигине деп салган борчлага жеталлыгыбызга толуй ийанам.

Битеу жюрегимден сизге саулуук-есенлик, мамырлык, ыракталык тежейме.

Къабарты-Малкъар Республиканы кырал саугъалары бла белгилеуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Кеп жылланы жетишимли эмда бет жарыкылы урунганлары ючюн

*Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы
бла саугъаларга:*

ГОНЧАРУК Вячеслав Николаевични - Къабарты-Малкъар Республиканы Прохладна эм Май районларыны эм Прохладный шахарны аскер комиссарын
ЗАЛИЙХАНЛАНЫ Михаилни жашы Эльдарны – «Мобильные ТелеСистемы» ачык акционер обществону Къабарты-Малкъар Республикада бёлюмюню башчысын
КАРДАНОВ Мурадин Сафралоичини - Къабарты-Малкъар

Республиканы Саулуук сакълау министрствосуну «Наркологический диспансер» кырал бюджет учреждениасыны праволу жалчытуу жаны бла бёлюмюню тамата юриконсультун, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатын.

*«Къабарты-Малкъар Республиканы билим берууноу сыйлы кылулукчыусу»
деген сыйлы атны атарга:*

ХАХОВА Мария Вяляловнага – Бахсан муниципал районну Исламей элини «4-чю номерли битеуло билим беруу орта школу» муниципал билим беруу учреждениасыны бёлюмюню башчысына.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К. КОКОВ.
Нальчик шахар, 2023 жыл 28 апрель, №43-УГ

Приёмга алыу

Тилеклеге тынгылап, тийишли буйрукла бергенди

КъМР-ни Башчысы **Казбек Коков** Россейни Президентини Къабарты-Малкъар Республикада Приёмныйине тилеклерин билдирген инсанланы энчи приёум бардырганды.

Болушлукну кыйын жашау болумлага тышген кеп

сабийли юйюрле, дагыда хроникалы аурууладан кыйналган сабийлери болган юйюрле излегендиле. Республиканы оночусу хар энчи болум бла байламлы билеклик этилирча тийишли буйрукла бергенди.

Белгилеу

Чынтты кырал кумлукчу, хунерли кыраучу, адепли инсан

Белгили политика эмда кырал кумлукчу Нахушев Заурби Ахмедовичге 80 жыл толганды. Ол Кыбарты-Малкырга Россей кыралны кыйын кезулеринде биринде оңу этген кыраучу. Ол кезиуде, бизге арталыда кыраучу кёрунген, не кумлукчун, не даражанг, не кыйыннын эге алынмаган болумда, республиканы бирлигин саклар, аны федерал арада сейирлерин кыраучулар ючюн кыаты кыраучуге керек болганды. Мында уа, энди эркин болдук деп, хар нени оярга, малтарга, бузарга хазыр болган демократ кибикледен кыраучуларга тошгенди.

Ол кыраучулар хорлар ючюн жангы Кыбарты-Малкыраны айнуу жолун бегитирек законла керек эдиле. Аланы жарашдырып башлауу кыраучуларга уа алай тынч болмаганды. Заурби Ахмедович а, республиканы Парламентини Председателича, законла чыгаруу ишни бийик даражага кётуралганды. Ма бюжюнкюде биз бюжюнкю эмда жашауда бардырган законла аны заманында жарашдырылып кыабыл кёрунгенди. Ала битеуроссей эмда халкыла аралы мардалага толусунлай келишедиле.

Республикада рынок жорукыла тохташа турган ол кыйын жылда, адеп-кылыккыны алгынны мардалары бла хазналары энди жарамаганларын сезиу кюлене башланганда, хар затны жангыдан кыраучуларга тошгенди. Ма ол заманда Заурби Ахмедовични билими, сынауу да бир заманда да болмаганча изленгенди. Ол республиканы Президентни Валерий Мухамедович Коков бек ышанган, аны билимине бла сынаууна базынган адамдан бири болганды.

Биз да, аны шүхлары бла ишчи нёгерлери, анга, арий-тала билмеген профессионалгача, жууаплы эмда хунерли оңуучугача, таза ниетли эмда адепли адамгача, уллу хурмет этгенбиз. Кырал жумушла бла тышына чыгарга тошгенде, Валерий Мухамедович республиканы келечилерине башчылык этиуну Заурби Нахушевге буюрганы да бошдан туюл эди. Бирде аллай жолучулукка тынч ётмегенди, аны кый, кыркыулу окуна эдиле. Аны Масхадны заманында Чеченнге неда уруш бара турган Абхазияга кёп кере магъаналы жумуш бла барганларын юлгоке келтирсек да тамамды.

Заурби Нахушев уллу урунуу эмда жашау сынауу болган адамды. Ол 1943 жылда 1 мартта Жанхотия элде уллу юйюрге тууганды. Кыбарты-Малкыра кырал университетни бошоп, алим-агроном устанлыккы алганды. Ростовда Бийик партия школда билимин ёсдюргенди.

Гитчеликден окуна ишлерге юйренген, не заманда да огурулукук этерге итинген инсанча, Заурби Ахмедович адамлага дайым керек болганды. Урунуу жолун ол 1960 жылда Тырныауузну аз вольту аппаратура чыгарган заводунда башлаганды, аскерде кумлукчуге этгенди, Тырныауузну вольфрам-молибден комбинатыны «Молибден» руднигинде урунганды. Артада кёп заманы эл мюлкюде ишлегенди. Аны



Черкес Бакшеевич Мовсисян ахшы специалистнича «Нальчик» совхозга чакырганды. Ма анда Заурби Ахмедовични ишчи кырауи билген хунери бютюн бек ачыкланганды. Ол агроном, бригадир да болганды, ишчи комитетни таматасына, совхозну парткомуну секретарына да айрылганды.

1982-1987 жылда уа КПСС-ни Нальчик шахарда Ленин райкомуну эл мюлкю бёлюмюне башчылык этгенди, Кыбарты-Малкыра АССР-ни Агропромышленность жаны бла кырал комитетини парткомуну секретары болуп турганды. КПСС-ни Бахсан райкомуну биринчи секретары, ызы бла уа Бахсан муниципал районну администрациясыны башчысы болуп ишлегенде уа, аны сынауу, билими да бютюн бек жарагандыла.

Токъсанынчы жылда уа ол республиканы жамаут-политика ишлерине бютюн тири кыатышды. 1992 жылда Валерий Мухамедович Коков республиканы президентине айрылганды, Заурби Ахмедович Кыбарты-Малкыра Республиканы Правительство-суну Председателини орунбасарыны кумлукчуна салынады. 1993 жылда уа аны Кыбарты-Малкыра Республиканы Парламентини Республика Советини Председателине айырадыла.

Бу кумлукчуда ол он жыл чаккы ишлегенди. Ма ол кезиуде башланганды республиканы Парламентини жангы болумда кыраулуу. Заурби Ахмедовични башчылыгында салынганды законла чыгарууга тынгылы мурдор дерге боллукчуду. Парламентини

Председатели болуп турганлай, ол дагыда Россей Федерацияны Федерал Жыйылууну Федерация Советинде да республиканы атындан келечилик этгенди. Ол кезиуде Заурби Нахушев Халкыла аралы Черкес Ассоциацияны президентине да сайланады. Намысы бюжюнкю, адепли эмда билимли адамча, битеу дунияга жайылган адылганы араларында байламлыкка кыраур муратда кёп адыг жамаут организациланы бла кыймылдуулары бирикдиргенди. Бизни тыш кыраллада ата журтуларыбыз бюжюнкюде да Заурби Ахмедовични уллу ыразылыккы бла сагынадыла.

2002 жылда аны «Единая Россия» политика партияны регион бёлюмюне башчысына айырадыла. 2003 жылда ол Россей Федерацияны Федерал Жыйылууну Кырал Думасыны тёртюнчю чаккырылууну депутаты болады, «Единая Россияны» Кырал Дума-да фракциясыны кырауумуна киреди, Федерацияны ишлери эмда регион политика жаны бла комитетини председателини орунбасарына сайланады. Бу кумлукчуда Заурби Ахмедович федерал даражалы кырал эмда политика кумлукчуге болганын кёргюзгенди эмда Россейни бла Кыбарты-Малкыра Республиканы кёп жумушларына жараганды.

Республиканы айнуууна, жашаууна, анда келишиу-люк болуруна да уллу кыйын салганы ючюн Заурби Нахушев Сыйлыккыны ордени, «Кыбарты-Малкыра Республиканы аллында кыйыны ючюн» ордени бла саугаланганды. Аны Абхазия Республиканы аскер орденине да тийишли кёргенди.

Бюжюнкюде Заурби Ахмедович солуудады, алай тынчайып турмайды: Россей Федерацияны бла Кыбарты-Малкыра Республиканы Жамаут палаталарыны кырауумларына киреди. Аны энтта да кенгешге тутайды, хурметлейди, шүхлугу бла ёхтемленди. Биз да аны бла ёхтемленебиз. 80-жыллыккы бла алгышлай, аламант юйюрлене насып бла ырахатлыккы тежейбиз!

ЗУМАКЪУЛЛАНИ Борис,
КыМР-де Адамны эркинликлери жаны бла
уполномоченный,
Хазратали БЕРДОВ,
КыМР-ни Жамаут палатасыны таматасы,
Хаути СОХРОКОВ,
Халкыла аралы черкес ассоциацияны башчысы.

Юйретуу



Жарыкъландыруу тубешиуле

Кыраум жыл мындан алда Нальчикке «Аскер махтаулыккыну шахары» деген сыйлы ат берилген эди. Бытырдан бери аны бла байламлы Нальчикни ветеран организациясы, Билим беруу департаменти бла бирге ара шахарыбызны эм аны тийресинде эллени мектеплеринде конкурсла бардыргандыла.

«Храним в сердцах Великую Победу», «Живое слово о войне», «Опалённые войной», «Декоративно-прикладное искусство», «Изобразительное искусство», «Художественные ремёсла» эм дагыда башкала жаш тёлню юйретууде энчи магъаналы проектледиле. Быланы барысыны да баш магъанасы, кысыха айтханда, жаш адамлага дуния башында эм уллу, эм кёп адам кырылган урушну юсюнден

керти, толу ангылатыргыда, аны жигитлерини юслеринден айтыргыда. Андан сора да, тубешиуледе ёсе келгенлеге кыралны сөөрге, керек заманда аны ючюн кыалкыан болуу сөөлирге керек болганын эсге салгандыла. Дагыда мектепледе «Кышылкыни дерслери» бардырылгандыла. Алада ветеран организацияны келечилери устанланы, окуучулары араларында сёлешип, аланы Ата

журтларына керти инсанла болуруга чакыргандыла. Аллай дерслеге юч мингден аслам адам тынгылаганды. Ол дерсле адамланы эслеринде кёпге дери кыаллыккыдыла. Конкурслагга беш жоуден артык адам кыатышханды. Хорлаганлагга торлю-торлю даражалы махтау кыагытла берилгенди. Ол иш 19 апрельде Вольный Ауулда 27-чи номерли школда бардырылганды. Ол күн ары

окуучуладан, устазладан да кёп адам келген эди, ол санда шахарны ветеран организациясыны таматасы Абдулаланы Мустафа, ветеранладан кыраум адам да. Анда концерт программа кёргюзтулгенди, ызы бла саугылау жумушла кыралгандыла. Ахырында школчула, устазла да абаданла бла суратха тошгенди. **ОСМАНЛАНЫ Хыйса,** Суратны **А.ВОРОКОВ** алганды.

Билдириу

Майда пенсияла бла пособияла кыалай тёленирикчиле

Жууукылаша келген байрам эм солуу кюле бла байламлы Россейни Социал фондуну Кыбарты-Малкырада бёлюму майда пенсияланы берууну кюнлерин тохташдырганды. Алай бла 3 майда апрель ючюн бу тёлеле берилдикле:
– бирикдилген пособие;
– 3 жылы толмаган биринчи сабийге;
– 8-17 жыллары толган сабийлеге ай сайын берилген пособие;
– сабийден ауурлуклары бла байламлы ал кезиуде эсепге турган тишируулага;
– 1,5 жыллары толмаган сабийлеге ай сайын берилген пособие;
– социал болушлукка белгиленген башха тёлеле.

Эсге салайкы: аналык ахчадан ай сайын берилген тёлеле апрельге ётдюрюлюп бошалгандыла. Энди июндан башлап бир ай арха айны 5 кюнюнде берилдикле. Сёз ючюн, май айныкын 5 июнда алыр онг боллукчуду.

Пенсияла, хар замандача, 12 эм 19 майда ётдюрюлюкюле. Пенсияларын почтада алганла уа аны тёленирик кюнлерин почта бёлюмде билрге боллукчула.

Руслан Тырныаузда тууганды, ёсгенди. Сабийлей окуна тепсерге бек сойгенди. Школда окугъан заманында ол хореограф Тилланы Борисни тепсеу кыауумна жүрюгенди. Ол юйретген жашчыкыла бла кызчыкыла школда, шахарда да не тюрлю ишлеге да тири кыатышандыла, алай бла усталыкыларын да ёсдюргенди.

Ол заманлада Тырныаузну Кюлийланы Къайсын атлы маданият юйюнде «Даханаго» атлы тепсеу ансамбль ишлей эди. Аны таматасы Анатолий Маршенов эди. Русланны тепсерге алай кёлю бла алланганын көрген Тилланы Борис – бу иште аны биринчи устазы, фахмулу сохтасыны кыайгысын көрүп, аны «Даханаго» ансамбльге кеси келтиргенди. Алай бла, аскерге кетгинчи, Будай ул анда тепсел турганды.

Аскер күүлүгүн бошاپ кыайтхандан сора уа, ол башында айтылган маданият юйде кесини тепсеу кыауумун кыураганды. Анга «Салам» деп атаганы да иги кыуум эт-

диргенди. Ансамбль атын терк окуна махтау бла айтдырганды. Саламчыла тюрлю-тюрлю конкурслага, фестивалга кыатышып, алчы жерлеге чыгып башлагандыла.

Тамам ол заманлада «Балкария» кырал фольклор-этнография тепсеу ансамблени кыурау халккыны кыанатландырганды.

Белгили балетмейстер Къудайланы Мухтар бу ишни кыолгъа алганда, бек алгъа тепсеучюле излегени белгилиди. Аиха да, ол Русланны ары чакырмай кыоярык туююк эди. Чакыргъан да этгенди. Руслан анда бир кесекни тепсегенди, алай а жашау онгла-ры кыйын болуп, артха, юйюне, ишине кыайтханды.

Маданият юйден сора да, Будайланы Руслан Тырныаузда Искусстволаны сабий шко-

лунда тепсеу кыаууму юйретеди. Аны сохталары не тюрлю район, республика байрамлага, башха эзде кыаллык жамауат ишлеге да тири кыатышдыла. Сёз ючюн, «Саламчыла» Тюркде, Татарстанда, Калмыкияда да болгандыла. Алагъа Нальчикде, Шимал Осетия-Аланияда, Волгоградда, Липецкде, Адыгеяда, Кисловодскда, Железноводскда, Кырчай-Черкесде, Ставрополь крайда да кыарс ургандыла кыураучула. Не тюрлю фестивалдан, эришиуден да ала хорламлы, махтаула, саугалы болуп кыайтхалларына уа тырныаузчула не заманда да кыурандыла.

Сёз ючюн, ала Тюркде Тюрк халккылары фестивалларында, Сочида «Союз талантов России» деген жаш фахмуланы фестивалында, Кисловодскда баргъан «Ангел-хранитель», «Эдельвейс» атлы битеурросей конкурслада, Татарстанда дуняа культураланы «Алтын майдан» фестивалларында, Железноводскда «Звездная россыпь», Музыкальный серпантин» битеурросей конкурслада, Нальчикде шимал кавказчылары «Я талант» атлы конкурсларында, «Алтын кыюл» фестивалында, «Радуга над Нальчиком» тепсеу санатны халкыла аралы фестивалында, башха эришиуде да алчы жерлеге чыгыгандыла.

Ма алай жетишимлери ючюн берилгенди «Салам» атлы тепсеу кыауумга «ююглою» деген даража. Будайланы Русланы уа башында сагынылган сыйлы ат бла сауғалагандыла. Олдагыда КМР-ни Маданият министрствосуну, Россейни Маданият министрствосуну, Россейни маданият ишчилерини профсоюзуну эм башха ведомстволаны махтау эмда ырызлык кыагытларына тийишли болганды.

Руслан керти таулу – ингилги бетин жарытхан, ата журтун, аны адамын, тинин, динин да сыйлы көрген, менсину не болганын билмеген, жашауда, шуёхлукда да ышангылы. Миллет тепсеу халккыбызны маданият жаны бла ёсююню шарты болганын анылап, ёсе келген жашчыкылага бла кызчыкылага кыанат кыақыдырган устады ол. «Тепсеу – алтын, жыр – кююш», «Тепсеу бла таулу – жан бла сан», «Тепсеу – тойну кюн жарыгы», дегендиле кеп сынагъан ата-бабаларыбыз. Будайланы Руслан ма аллай сыйлы санатха кыулук этеди. Ол а керти да насыпды. Жашау көргюзгенге кёре, хорлагъанла тепсейди, хорлатхана уа тепсеялмайдыла. Илхамлыладан – тепсеучюленен, учунганладан бол, Руслан.

29 апрель – Тепсеуню халккыла аралы кюню

Къанат кыакъдыргъан уста

Санатны бу тюрлюсю дуняа жарыкылыгыды, кыачан эсе да жашагъан, бюгон дуняаны көрген, тамбла келлик адамланы да ич ниетлерин, ахшы умутларын кыанатлы учунуу бла билдирген бир шартды. Ол фахму, ол хунер а кимге да берилип бармайдыла. Будайланы Ануарны жашы Руслан ол жаны бла кыадар сайлагъанладан, сыйлагъанладанды. Бюгон ол ата журтунда, андан кенге да белгили балетмейстерди, Кыбартын Малкыарны культурасыны сыйлы кыулукчусуду. Ол жашауун кыарачай-малкыар миллет тепсеу бла байламлы этгенли кыырк жылдан атлаганды.



Ол да алай «Салам» тепсеу кыауум бла ишлей тургъанлай, маданият юйюне ол замандагы таматасы Елена Косарева анга сабийле бла да ишлерге, келлик тёлую хазырларга керек болганын ангылатханды. Алай бла Руслан сабий кыауумда да кыошханды ансамбльге. Гитче тепсеучюлене кыураучула бюгюнда бек жаратхандыла. Устазлары уа кесини бу дуняага келгенини мағанасын толу ангылаганды. «Салам» эмда «Тау тагычыкыла» ансамбльге эки кыауум жүрюйдю: таматала бла кичиле, сексенден артык сабий боладыла. Ала тюз тепсеуню, абезехни, «Шибля», «Аймуш», кыафа, «Хонга», «Удж пух», «Симд» эмда башха миллет тепсеулени бир да аламам толтурадыла.

Тёредеча, сынау бир тёлуден бирсине кёче барады: кичиле, ёсе

уа Искусстволаны сабий шко-

лунда тепсеу кыаууму юйретеди. Аны сохталары не тюрлю район, республика байрамлага, башха эзде кыаллык жамауат ишлеге да тири кыатышдыла. Сёз ючюн, «Саламчыла» Тюркде, Татарстанда, Калмыкияда да болгандыла. Алагъа Нальчикде, Шимал Осетия-Аланияда, Волгоградда, Липецкде, Адыгеяда, Кисловодскда, Железноводскда, Кырчай-Черкесде, Ставрополь крайда да кыарс ургандыла кыураучула. Не тюрлю фестивалдан, эришиуден да ала хорламлы, махтаула, саугалы болуп кыайтхалларына уа тырныаузчула не заманда да кыурандыла.

Сёз ючюн, ала Тюркде Тюрк халккылары фестивалларында, Сочида «Союз талантов России» деген жаш фахмуланы фестивалында, Кисловодскда

Мадарымлык

Балын кёпле сюйюп аладыла

- Ахмат, бюгюнлюкде ненча батманыгыз барды эм чибинлеригизни кыайдан алгъансыз?

- Бюгюнлюкде бир 100 батманыгыз барды. Аланы хар бирин да кыурауулага ёлешип жыйышдырабыз. Сёз ючюн, ууак тёлю энчи гитче батманчыкыладады. Алагъа да энчи кыарарга керек болады. Мен жайгъанла австриялыладыла. Нек дегенде бизни табийгъат болумбузугъа ала бек аламам келишип квалгандыла.

- Шёндю бал чибинлени тутуп кёпле кюрешедиле. Сизни балыгызны энчилги уа недеди?

- Мени балымы 20 жылны ичинде алып тургъанла бардыла. Тау балны бла ёзенде алыннганы башхалыкылары бек уллуду. Не десек да, тюзде сабанлагъа себилген дарманла, гербицидле ханслагъа да чёкмей квалмайдыла. Биз а бир жары кёчмей, ма былайда туруп, таза табийгъатда тутубиз чибинлерибизни. Балны кыурамын бир тюрлю амал бла бузарга жарамайды. Аны юсюнден хапарны халк бир бирине терк жетдирип кыояды. Аны себелни даражабызны тюшөрмей бардырабыз ишибизни.

- Чибинлеригизге кыалай багъасыз? Мен эшитгенден, ала кыарыусуз болсала, хазна бал да аталмайдыла?

- Хау, ол алайды. Сёз ючюн, бир бал батманны юч кыатысы болады. Алада 50-70 минг чибин барды. Аланы хар бири да гюлени татлы суучуклары алып келеди. Аны бир 70 проценти уа сууду. Сора ма ол квалгъан 30 процентден этиледи бал. Алада болган ферментле адамны чархында 90 процентге хайырлы орналадыла, дейдиле алимле.

- Балаланы ёсдюрюу а кыалай барады?

- Статистика шартлагъа кёре, бир уа 120 килограмм чаклы бал береди. Андан бир 90 килограмм чибинле кеслери ашайдыла, дейдиле. Сора керезис балаланы ёсдюрюуге кыаллай эс ёблюннгенин. Кышдан чыкыгъан эки-юч чибин бир баланы ёсдюраладыла. Алай бек кыарууллары бирерин да ёсдюредиле. Алай ол азырак тюбейди. Бек сейирди быланы юслеринден окусанг, тюрлю-тюрлю видео-

Хаджиланы Ахмат усталыгына кёре экономистди. Ленинградны финансла-экономикалы институтун бошاپ келгенинен сора, Тырныауз шахардагы комбинатда кеп жылланы уруннганды. Ол жабылгандан сора уа кесин кеп башха усталыкыла сынаганды. Алай жашаууну арт 20 жылын а бал чибинле жайыу бла байлаганды.

Ахмат Бедикде жашайды. Бу иште анга жашы Азамат да сюйюп болушады. Жылны бир кезиюне ала 1,5 тонна бал аладыла.

Бюгюнлюкде Хаджилары бу ишлерин кыалай бардыргъанларыны юсюнден юйюр тамата бла ушакъ этебиз.

лагъа кыарасанг да. Кеп зат билесе.

- Ахмат, сиз а бу жумуш бла кыалай кюрешип башлагъансыз? Не себелден?

- Школ тенгим айтады манга бу ишни юсюнден биринчи кере. Сора окуп, билип башлагъанымдан сора, бек жаратып, жашаууму аны бла байларга таукел болган эдим. Бир ненча кере жангыдан башларга да тюшген эди. Алай адамны бир затха жүреги тартса, ол артха турмаганын билебиз. Мен да ол халлыма.

- Шёндю терекле, гюлле да чагып башлагъандыла, ишигиз кыыстау боллукъ болур?

- Хау, тегерекде табийгъат уянып келеди. Алмала, шапталла, эриклен тюрлюлери...Была барысы да бек татымлыдыла чибинфеге. Бютюнда татымлы уа билемсиз неди? Баппахана. Алада белок 14 проценти тутады. Сора бал да – иги, чибинле да кючлю боладыла.

- Ауругъан а этичюмюкюле?

- Мен билгенден, Америкада, Канадада ала аслам аурудула. Нек дегенде ол кыраллада дайым бирча хансала битедиле. Биздеча, битимле аслам тюбемейдиле. Сора кесинг сагыш эт, адам окуна туралмаз кюн сайын, жыл сайын бир ашны ашап. Чибинле да ол халлыдыла. Бизде уа ол жаны бла жаннетди дерчады.

- Башда айтханыгызча, австриялы тюрлю чибинлени жайгъансыз. Аланы уа кыалай бла тапхансыз?



- Интернет бла, башха амалла бла да. Энци биргелерине паспортлары бла жибердиле сатыучула аланы. Биз да мында халлерин жазыбыз, кыоранч болса, сылтауан ангыларга кюрешебиз. Чибинле бизни болумлага келишип кыаладыла.

- Барыбыз да билгенден, бал чибинле сууукъга чыдамсыздыла.

- Хау. Хар батманда да хауа 36 градусдан энишге болмайды. Башха тюрлю болумда ала кыарылып кваллыкыдыла.

- Балыгызны сатыну шёндюню излемлеге кёре кыураалгъанмысыз?

- Хар заманны да кесине кёре амалла кыураарга тюшеди. Алай бла кесибизни белгибиз бла буклетле, банкалагъа наклейкала да жарашдыргъанбыз. Социал сетеледе да жаш энчи бетле кыурап, аланы бардырады.

Ушакъны ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат бардырганды.

Огьурлук

Асыллыгы, жууаплылыгы бла да айырмалы

Улбашланы Хусейни жашы Келлет Къашхатауда жашайды. Аны бла иги шагъырейме. Ачыкъ жюрекли, не заманда да болушурга ашыкъган огьурлу адамды ол. Бир жол Къарачай-Черкес Республиканы халкъ артисти Тамбийланы Къасбот Келлетни назмусуна макъам салып жырлаганын эшитгенimde уа, сейир-тамашага къалган эдим. Улбаш улану назмулары жырлагъа бек тап келишедиле, ала ны макъамга салган тынчды деп, аладан кеплени кесини чыгармачылыгында хайырланганды. Анга башха белгили жырчыла да эс бургандыла.



Сёзсюз, Улбаш улану эртте жазылган назмулары артагъыларында иги да айырмалыдыла. Ала Ата журтуна, туугъан жерине, алада жашаган ахшы адамлагъа, жашау болумлагъа, кертичиликге, жюрек халаллыкъга эмда таза ниетлиликге жораланадыла. Ала уа барысы да бусагъатдагы заманда бек керекдиле.

Ол малкъар эмда орус тилдеде жазады. Аны назму китабы басмагъа эртте хазыр болганды. Ары уа къысча чам халарчыкъла, ийнарла да киредиле.

Улбашланы Келлет Россейни Жазычуларыны бла Журналистлерини биригиулерине, «Кавказ» клубну къауумуна да киреди.

Назмуланы ол ишден бош заманында жазады, аслам сагъатын а кесини суйген ишине бередит. Аны ишчи жыллары къырк тёртте жетгендиле, аладан жыйырма жетисин адамланы социал жумушларын толтуруугъа бергенди. 2009 жылдан бери уа ол КъМР-ни Урунуу эмда социал къоруулау министрствосуну Черек муниципал районда Адамлагъа социал болушлукъ берген арасыны директоруну орунбасарыды. Ишине уллу кёлло болмагъаны, усталыгы, жарашылуугу бла да айырмалыды.

Келлет Къабарты-Малкъар къырал университетни тарых-филология факультетин бошаганды. 1978-1984 жыллада жер-жерли радиода къурауучу, «Колхозная жизнь» район газетде эл молк бёлмоню корреспондент болуп да ишлегенди. Ызы бла Урван районну эл молк бёлмонюнде да урунганды. «Знание» жамаут биригиуну Совет районда бёлмонюнде жууаплы секретарыны къуллугун да толтурганды. Директорну орунбасары болгуну уа социал болушлукъ берген арада биринчи категориялы специалист, Черек районда юйорлеге эмда сабийлеге себеплик этген араны директору да болганды.

Къайда да Улбаш улу ишине жууаплы кезден къарагъанды, тынгылылыгы бла махтаугъа тийишли болганды. Анга уа аны сыйлы саугъалары шагъатлыкъ этедиле. Ол КъМР-ни Парламентини, республиканы Урунуу эмда социал къоруулау министрствосуну сыйлы грамоталары бла да саугъаланганды.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Эски сурат



Механизаторла

Кёчгюнчюлюкню кезиунюнде таулу жашла, къызла жангы усталыкълагъа юйренип, ара мюлкеде, заводлада, фабрикалада алчыла болуп ишленгендиле. Махтаугъа, сыйгъа да тийишли болгандыла.

Суратдагы жашла да аллайладан бирлеридиле. Сол жанындан биринчи Байдаланы Батталды. Аны онг жанындагы Тилланы Айууду. Аны ёрге жанындагы

Байдаланы Батталны жашы Муталифди. Аны къатындагы уа чеченли жаш Генекаев Хамзатды.

Онг жанында къыйырадагы уа Байдаланы Батталны жашы Хасымды. Ол а бригадир эди. Кёчгюнчюлюкню кезиунюнде Къазахстанны Талды-Курган областыны Караталкский районуну Бешагъач колхозуна тюшедиле.

Жашла анда тракторчула, шофёрла болуп ишлеп тебирейдиле. Хар заманда атларын иги бла айдырып тургандыла.

Сурат 1951 жылда алыннганды.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Къурулушчу

Аты даражалы китапха жазылыпды

Боллуланы Османни жашы Жабрайыл белгили къурулушчуду. Ол 1937 жылда Тёбен Чегемде туугъанды. Къазахстанда Джамбул тийресинде Ровное элде жетижиллыкъ школну бошап, Жабрайыл колхозда ишлеп башлагъанды.

1958 жылда уа Джамбулда эл молк училищени механизация бёлмоню бошагъанды. Ата журтха къайтхандан арысында Барамтада жашагъанды. 1962 жылда аскерден къайтханды эм 6-чы къурулуш управленигъа къалаучу болуп барганды. Юйле ишлеген комбинатда ишлегенди. КъМКУ-да къурулуш инженерге окугъанды.

Бийик билим алгъандан сора Жабрайыл Юйле ишлеген комбинатда баш инженер, прораб болуп да ишлегенди.

Нальчик шахарда кеп юйлени къурулушуна къатышханды: Дубкиде Къартла турган юй, Электровакуум заводну мекамы, «Искож» комбинат, «Телемеханика» «Химзавод», «Полупроводникле», Туберкулёздан ауругъанлагъа диспансер эм башха мекамла.

Кеси эсгергеннге кёре, Искожда военкоматха бетлешип сюелген тогъуз къатлы юйню башын жапхандан сора, ол жертепсе, оюлмай къаллыкъмыды деп сынарга Москвадан лаборатория комиссия келген эди. Юйню башына вертолёт бла былай сынауда хайырлануучу машинаны орнатхандында, ол бир ненча такъыйкъаны ичинде юч минг кере тегерек айланганды ол юй башда. Юй, ары-бери ауаракъ болса да, къаты сюелгенди.

Ол затха тюбонден СССР-ни къурулуш министри, Соци-

лист Урунуу Жигити Николай Голдин, Къабарты-Малкъар обкомну биринчи секретары Тимбора Мальбахов, комиссианы башха членлери да къарап тургандыла. Ол сынаудан сора келгенге къурулушчулары ишлерине бийик багъа бергендиле. Жабрайылни уа къырал



белгилеген мардалагъа сакъ болганы ючюн энчи махтагъандыла. Фатарланы иелерине ачхычланы алгъыш бла Боллулу кеси тутдурганды.

1988 жылда 7 декабрьде сагъат онбир бола, Арменияда жер тебип, Ленинанкан бла Спитак шахарланы жер бла тенг этгенде, сау къыралдан, бизни республикадан да ары болушлукъгъа ол кюн окуна кепле атлангандыла. Жабрайыл да ала бла болганды.

Бизни къурулуш-монтаж поездибиз жюз адам болуп, крауладан башлап, керек техниканы да алып, Ленинанканга барганды. Белгиленген жерде оюлган юйледен къалган сыныкъланы кетергендиле,

хар бирине юч жюз сабий юйорорча юч мекам ишленгендиле. Алада Жабрайылни къыйыны уллуду. Техника жетмегенде, «Каббалкпромстрой» трест Липецк шахардан сатып алып, он тонна кётюркен кран бла жалчыханды ала ны. Алай бла, Къабарты-Малкъардан барган жашла, юзмезден, ташдан башлап, кеслерини къурулуш материалларын да келтирип, алай болушхандыла къыйынлыкъгъа тюшгенлеге. Ала анда дагъыда 900 квадрат метр болган ангарла ишленгендиле, бетондан суткагъа 300 кубну жарашдырган жер да къурагъандыла.

Бу ишлени тындырган къурулушчу къауумгъа Боллуланы Жабрайыл да баш инженерча къатышханды.

1990 жылда къырал саясат тюрленип, кеп уллу биригиуле чачылгъанда, Жабрайыл жангы къуралган «Леопард» къурулуш компаниягъа баш инженер болуп киргенди. Ызы бла, солугъа кетгинчи, «Мермерде» ишленгенди.

Урунууда этген жетишимлери ючюн Боллуланы Османни жашы Жабрайыл «Урунуу ветераны» деген сыйлы атха, ВЛКСМ-ни АК-сыны майдалларында, «Армян ССР-де Ленинанкан шахарны жангырханы ючюн», «ХI бешжыллыкъны ударниги», «Коммунист урунуу ударниги» белгилеге эм иги кесек сыйлы грамотагъа тийишли болганды.

Аны аты Нальчикни «Бек иги пропагандаист» деген эмда «Каббалкпромстрой» трестни сыйлы китапларына жазылыпды.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Оюм

«Ахшы адетлерибизни бу тойда көрдюк»



Тойларыбызны юсюнден жаза-жаза турабыз. Бирле аланы юйлеринде бардыруу жанлыдыла, башхала ресторанланы сайлайдыла. Алай мен оюм этгенден, той кыйда да бардырылсын, аriu адетлерибиз сакълансынла ансы. Алгъаракълада бир тойда болгъанма. Ол да шахарда ресторанладан биринде этгенди. Ол кюн мында көрген затларына келгенлени барысы да ыразы болгъан сунама. «Эртте заманлада этилиучо ахшы адетлерибизни бу тойда көрдюк. Ол бек хычыуун эмда аriu көрюндю», - дегенле кеп болгъандыла. Алай алгынгандан башлаймы харпарымы. Киеу жёнгерле, адетдеча, кызыны юйюне келип, орайданы да айтып, алып кетедиле. Эки жанындан да къонаккъла кепдюле. Киеу, келин да бир бирни көр-

мейдиле. Эрттегили адетдеча, ала башха-башха отоулададыла. Тишируула, эр кишиле да энчи олтурадыла. Аriu миллет макъамла, жырла эшитиледиле.

Биринчи киеу көргюзтою адет бардырылады. Жаш, отоудан чыкъганлай, башындан бёркюн да аладыла. Тойну бардыргъан Тёппеланы Ахмат: «Была узакъ тау элден ёзенде алапат хазна болгъанын билип келгендиле, аны алып муратлары барды», - деп, киеу жёнгерлени ортагъа чыгъарады. Аланы кызыны жанындан келген тукуым тамата Ахматланы Назир хажи бир кесек лакъырда, чам да эте алгъышлайды. «Хазнаны излеп Ахматлагъа келгенсиз да, аллайны алада болмаса, башха жерде табалмасыз. Мен оюм этгенден, керти да бир тийишли уучуну алып келгендиле бу жашла. Аллай узакъ жол басып келген уланлагъа биз да угъай деяммак, Аллах ыразы болсун. Энди бизге да бир көргюзтоюгъ ол базанын келген жашны», - дейди.

Алайда дагъыда бир аriu адетибиз да тамамланылады - «киеу голпан». Аны ичине сыра угъай, татлы эмда гара суула къуулгандыла, тегерегине уа жау жагъылганды. Болсада кълда артык тынгылы турмагъан голпан аяккы киеу жёнгерле алып, ишин тамамлап, айысыз артха къайтарадыла. Аны көрген Назир хажи: «Адетибизни жашла тынгылы толтургъанлары себепли, хазнаны да тийишлисича сакъларыккъла-

рына ийнанабыз», - деп, ыразылыгын берди.

Андан сора къонаккъла, къонаккъбайла да бир бирге салам бердиле, танышаддыла. Алайдан таматаланы эркинликлери бла жаш нёгерлери бла биягъы болуш юйюне кетеди да, тойну ахырына дери андан чыкъмагъанды.

Ызы бла миллет кийимлери бла омаккы кызыла, жырлап, тепсеп да келинни чыгъарадыла. Башындан ахчала, конфетле да къууладыла. Алайда кюлюрча зат да болады: жашчыккъла бла кызычыккъла ахчаланы асыры къазауат этип жыйгъандан, келинчикни этегин ёрге кыйырып окъуна къарайдыла. Былайда мен жаратмагъан бир затны юсюнден да айтмай болалмаймы. Тойда сабийле абаданладан эсе кеп көрюнгендиле. Сабийле бармасынла демейме, алай уллула тепсегенде, стол артында олтургъанда да аланы аяккы тюпде чырмау болуп тургъанлары, ары бла бери жортханлары иги көрюнгеенди. Аны къой, къоркургъа да тюшгенди: билмей абындыргъанмы этедиле неда жыгъылып кесинми ачытады.

Энди баш ауну алыу башланады. Келинни башындан жаулулкъланы да къамичи бла гитче жашчыкк алып, олтуруп тургъан тиширууладан бирине береди. Жыйылгъанла барысы да бу аriu адетибизни толтуруу халына сыйноп къарайдыла.



Дагъыда не затны белгилерик эдим: столлада кеп этиучо ичгиле көрюнгеендиле, аны ючюн а жыр, тепсеу, кюлюк, оюм да кеп эдиле. Битеу бу затланы айта келгеним, тойну кыйда бардырсакъ да, аriu адетлерибизни толтургъа бир киши да чырмау этмейди, жаланда эки жаныны да ыразылыгъы керекди.

ХОПАЛАНЫ Марзият.

СУРАТЛАДА: Назир хажи сёлешеди; келинни чыгъарыу.

Жаш спортчула



Низамлыгъы, ётгюрлюгю бла да нёгерлерине юлгюню

Спортда, окъууда да итиниулуклери, жетишимлери бла нёгерлерине юлгю болгъан сабийле халккыны тамблагъы кюнюдюле. Къалабекланы Фархатды алай умутландыргъан жаш адамларыбыздан бириди. Ол Звездный элни орта школуну жетинчи классында окъуйду, аны бла да чекленмей, билимин «Антарес» арада ёсдюредди, аланы акисинде да айырмалы белгиле алады. Олимпиадада хорлап, Сабийлени эм жаш тёлнюно чыгъармачылыкъларыны «Кюн шахар» академиясында эки ыйыккыны окъуганды.

Спорт бла Фархат беш жылны кюреседи. Боксда республикалы эм битеукъырал турнирлеге къатышханлай турады, алада саугъалы жерлеге да дайым чыгъады. Алгъаракълада ол Тырныауздан Россейни спортуну устасы Текуланы Маратын бла тренер Муаед Дышековну хурметлерине бардырылгъан турнирде, 40 килограммгъа дери аурулукъда сермеше, доммакъ майдал алгъанды. Ызы бла Терекде битеукъырал эршииде алтын майдал. Анда ол эки тубешю бардыргъанды, аланы акисинде да къаршы спортчуладан кючлю болгъанды.

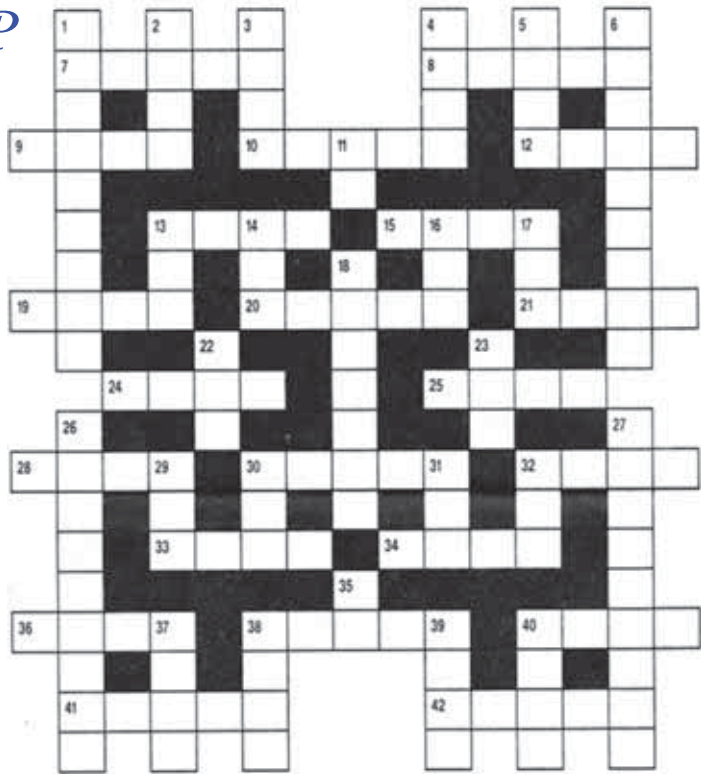
Аны тренер Тогузаланы Ибрагим юйретеди, ол Фархат низамлы, иш кёллю болгъанын чертеди. «Нёгерлерини арасында да намысы жюрюйдю, сора энди келген спортчулагъа да ол аriu халиси бла ахшы юлгю көргюзтеди», - дейди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

СЁЗБЕР

ЭНИНЕ: 7. Ингир ала. **8.** Атылуучу металл. **9.** Жерни бир жаны. **10.** Хапарлау жанр. **12.** Къоркъакъ. **13.** Минги тау тийресинде жер аты. **15.** Сохтаны борчу. **19.** Жашауу келген адам. **20.** Къарачайда курорт. **21.** Урушну иши. **24.** Таудан аугъан жер. **25.** Мирзеу. **28.** Атны элде алай тутуп да жюрюйдюле. **30.** Кеп зат къошулгъан хантус. **32.** Таулу ичги. **33.** Таш буруу. **34.** Юйно кесеги. **36.** Юйге жангы жууукъ. **38.** Оноу этиу. **40.** Дуня. **41.** Алимге тийишли иш. **42.** Чалгъы билеу.

ЁРЕСИНЕ: 1. Нарт батыр. **2.** Жашчыкъланы эртте оюнлары. **3.** Жырчы Отарланы ... **4.** Бизни эртте миллетлигибиз. **5.** Гитче жануарчыккы. **6.** Аriu кийини. **11.** Ийнеки «сёзю». **13.** Бузулмазгъа керек сёз. **14.** Юйно чырагъы. **16.** Къанатлы. **17.** Сан-сан этилмей, саулай къууруулгъан къой эт. **18.** Игилик. **22.** Кызыл ууаккы кёгет. **23.** Орта. **26.** Кесин аriu жюрютою. **27.** Эркин болуу. **29.** Итде, къаяда да болгъан зат. **30.** Кёкден келген таууш. **31.** Къуран назму. **32.** Кийик. **35.** Нени да болады ол жаны. **37.** Деметили. **38.** Шимал жанында республика. **39.** Мияла адыр. **40.** Аллай агъачдан сенек да этедиле.



Газетни 44-чю номеринде басмалангъан сёзберни жуаулары:

Энине: 2. Хычауан. 9. Борахъ. 10. Габра. 12. Терезе. 13. Жапма. 14. Къаз. 17. Магадан. 19. Марал. 20. Ашыра. 22. Тана. 24. Къарачайлыла. 26. Улоу. 30. Жюген. 31. Жангылычыккы. 33. Къалкыу. 36. Жалгъанлыккы. 37. Каытапа. 39. Жайлыккъла. 40. Сантылыккы.

Ёресине: 1. Къанауат. 3. Ант. 4. Мара. 5. Низамлыла. 6. Жарккъа. 7. Къазман. 8. Шаркъ. 9. Барамта. 11. Къарачач. 15. Зорлуккы. 16. Чыдамсызлыккы. 18. Галла. 21. Алтаккы. 23. Аскер. 25. Алчы. 27. Сюзгюч. 28. Жыгыра. 29. Жабагъы. 32. Чана. 34. Ырпыс. 35. Аума. 36. Жол. 38. Ат.

Эришү

Бу күндөдө Къабарты-Малкъар гуманитар-техника колледжде «Профессионалла-2023» деген битеуроссей чемпионаты регион кесеге къууанчы халда ачылганды. Аны аллында КъМР-ни жарыкъландыруу эмда илму министри Анзор Езаов, КъМР-ни урунуу эмда социал къоруулау министри Асанланы Алим, промышленность, энергетика эмда сатыу-алыу министри болушлукъусу Алим Тохов, профессионал билим берген окъуу юйлени директорлары да журналистле бла тубешгендиле.



Ушакъны кезиунде быллай эришулени бардырууда республика иги сынау жыйышдыргъаныны, бу жол да алагъа тынгылы хазырланганыны, аланы къурауагъа иш бериучюле да аслам юлюш къошханларыны юсюнден айтылганды. Бизде фахмулу жаш адамла кеп болгъанлары, ала бийик даражалы конкурслада хунерликлерин кегюзтгенлери да чертилгенди.

Колледжлени директорлары уа алада окъугъанла эмда профессионал билим алып чыкыгъанла ишсиз къалмагъанлары, «Къурулушчу», «Автодорожный», аш



хазырлау жаны бла колледжде усталыкъ алгъанла бютунда бек суралгъанларын белгилегендиле.

Чемпионатха къатышханлары, аланы юретиучюлерин эмда алагъа багъа берликлени да алгъышлай, Анзор Езаов бу конкурс жаш адамлагъа усталыкъларын, билимлерин да сынаргъа болушханын айырып айтханды. «Хар биригиз да бек ахшы кегюмдюле болдуругъузну сюеме, аны бла бирге уа жарыкъ келлююк, эсде



Тириле, хунерлиле ишсиз къаллыкъ тюйюлгюле

къалырча кеп ахшы такъыйкъала да тежейме. Бу чемпионат уллу профессионал усталыгъыгъызда биринчи таукел атлам болсун», – дегенди.

Асанланы Алим а быллай жумушла профессионал билим бериге угъай да, регионну саулай экономикасына хайырлы болгъанларын чертгенди. «Сезюс, сизни ишлеген халыгъызга иш бериучюле тынгылы къарарыкъдыла. Нек дегенде ала артда сизни кеслеринде ишлерге чакъырлыкъды-



ла. Мен аны билип айтама. Муну аллында бола тургъан эришуу-леден сора кеп жаш адамгъа иш табылганды. Быллай конкурсла бошдан бардырлмагъанларын ангыларгъа керексиз. Ала сизге уллу жашау жолгъа эшиклени ачадыла. Аны себепли хар биригиз да тутхан ишигизде уста болуп, кесигизге, республикага, къыралгъа да жараргъа итинигиз», – дегенди министр.

Чемпионаты кезиунде битеу да 155 жаш бла къыз орта професионал билим берген окъуу юйле-

ни, Къабарты-Малкъар къырал университетни майданларында усталыкъларын кегюзтгендиле. Хорлагъанла уа быйылы июнь эмда июль айларында финал эришулеге къатышырыкъдыла. Ахыр конкурс а быйыл ноябрьде Санкт-Петербургда өтерикди.

Конкурсдан сора эки күнде анга къатышханлагъа республиканы айтат жерлерине сейрилик жолоучулукъла къураллыкъдыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

Эгертиу

Сакълыкъ бютюн изленеди

КъМР-де Оператив штаб республиканы жамауатын бла аны къонакларын келе тургъан байрамла бла - Жаз башыны эмда Урунуу, Улуу Ата журт урушда Хорламын кюлери бла - алгъышлайды эмда сакълыкъны кюлендирге чакъырады, террорчулукъ ишледен сакъланар ючюн бу жорукълагъа бойсунуругъузну тилейди:

- кыйын халгъа келтирирге, тегерекдегилеге къоркъуу салыргъа боллукъ ишле этмезге кюрешигиз;
- автотранспортну анга деп белоннген жерлеге салыгъыз;
- ишеклик туудургъан чулгамланы бла

автомобиллени керсегиз, теракт эмда башха аманлыкъла хазырлана тургъанларыны, адамлада чачдыруучу затла бла сауутла болгъанларыны юслеринден билсегиз, олсагъат право низамны сакълаучулагъа бла болушлукъгъа терк келген службалагъа билдиргиз;

- адамла аслам къатышхан жыйылула баргъан, той-оюн болган жерледе право низамны сакълаучулары, низам ючюн жууаплы болган башха адам-

ланы законлу излемлерин толтуругъуз.

Хар билдиреу да тынгылы тинтиликки, алагъа кере инсанларыны къоркъуусулукъларын жалчытуу жаны бла тийишли мадарла этиликдиле.

КъМР-де Оператив штаб ишеклик туудургъан шартланы бла затланы юслеринден билдиргенлени атлары жашырынлыкъда къаллыкъларына ышандырады эмда республиканы жамауатына халны ангылагъаны ючюн ыразылыгъын билдиреди.

«Исси ызын» телефонлары:

КъМР-де Оператив штабны: **48-15-48;**
КъМР-де УФСБ-ны: **48-15-81** (ышаны-улыкъну телефону);

КъМР-де МВД-ны: **40-49-10** (дежурный кесеге), **49-50-62** (ышаныулыкъну телефону);

Россейни Следствие комитетини КъМР-де Следствие управлениасыны: **77-64-22** (ышаныулыкъну телефону);

МЧС-ни КъМР-де Баш управлениасыны: **39-99-99** (дежурный бёлюю).

Газетни келир номери
3 майда чыгъарыкъды.

Учредитель: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствоу

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редактору орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
МУСУКАЛАНЫ Сакънат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зухура,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 40-03-24.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - ПИ 5893

Газетни басмагъа «КъМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмаланганды.
Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Номерге графикге кере
19.00 сагъатда къол салынады.
20.00 сагъатда къол салынганды.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ
ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Жангуразланы Нажабат - дежурный редактор, Кучукуланы Сафият, Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарь орунбасарлары; Зезаланы Лида (1,2,3,4-чю бетле), Геляяны Валентина (9,10,11,12-чю бетле) – корректорла.

Тиражи 1679 экз. Заказ № 893
Багъасы эркинди.

РЕДАКЦИНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:



360000, Нальчик шахар,
Ленин аты проспекти, 5

электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru